

Feil om gebyrer i Mattilsynet

Innføringen av gebyrer har ingen ting med effektivisering å gjøre, men er et resultat av en politisk beslutning om hvordan de løpende tilsynsoppgavene skal finansieres. - Nationens framstilling av innføringen av gebyrer er derfor etter mitt syn både feilaktig og misvisende, sier Jarleif Nordheim, direktør for Administrasjonsavdelingen i Mattilsynet.

I en artikkel i Nationen 12. januar hevdes det at "...nå skal staten hente inn nye gebyrkroner fra deres lommer for å skaffe penger til å "effektivisere" Mattilsynet for å skaffe til veie de 195 millioner friske kronene staten trenger for å effektivisere 10 prosent."

Det er riktig at de politiske myndighetene gjennom opprettelsen av det nye Mattilsynet har forutsatt en effektivisering på minimum 10 prosent. Kostnadene ved fusjonen og omorganiseringen for å oppnå denne effektiviseringsgevinsten dekkes imidlertid i sin helhet over statsbudsjettet og har ingen ting med innføringen av gebyrer å gjøre. Stortinget ønsker imidlertid å dekke en større andel av de ordinære løpende driftskostnadene til tilsynsaktiviteten gjennom brukerfinansiering, det vil si gebyrer og avgifter. Tidligere ble tilsynsaktiviteten i stor grad dekket direkte over statsbudsjettet, det vil si gjennom generelle skatter og avgifter.

- Hvordan matforvaltningen skal finansieres er en politisk beslutning som Mattilsynet forholder seg nøytral til, understreker Nordheim. - Gebyrene og avgiftene som innkreves går rett i statskassen og er ikke disponible midler for Mattilsynet. Vi skal imidlertid sørge for at vi blir mest mulig effektive og gir et best mulig tilsyn for pengene, forsetter Nordheim.

Som et resultat av behandlingen i Stortinget, vil inntekter fra gebyrer og avgifter utgjøre ca. 80 prosent av Mattilsynets ordinære virksomhet i 2004, mot ca. 64 prosent i fjor.

En viktig prinsipiell endring i den nye modellen er at gebyrer og avgifter inndeles i to hovedgrupper: Gebyrer for særskilte ytelser (behandling av søknader, utstedelse av attester eller sertifikater eller lignende) og gebyrer og avgifter for tilsyns- og kontrolloppgaver.

Nå jobber matdepartementene med en ny forskrift som blant annet gir generelle bestemmelser for innkreving av gebyrer for særskilte ytelser. Det legges opp til at gebyrene inndeles i sju gebyrklasser, hvor gebyret i hver klasse fastsettes ut fra laveste ressursbruk i gebyrklassen. På grunn av inndelingen i gebyrklasser vil gebyret som oftest være lavere enn den faktiske ressursbruken. Dersom det motsatte er tilfelle, vil gebyret bli redusert slik at det bare dekker de kostnader som Mattilsynet har ved ytelsen.

Forskriften forventes fastsatt av matdepartementene i løpet av denne uka. Mattilsynet vil fastsette gebyrene for de enkelte særskilte ytelsene innen en uke etter at forskriften er fastsatt.

- En liste med oversikt over gebyrene vil bli offentliggjort på Mattilsynets nettsider så fort de er klare, avslutter Nordheim.

Kontaktpersoner:

Jarleif Nordheim, direktør for Administrasjonsavdelingen i Mattilsynet

Tlf. 23 21 68 30, mobil: 95 97 72 58, e-post: jarleif.nordheim@mattilsynet.no

Rolf Ivar Gran, prosjektleder i Mattilsynet

Tlf. 23 21 68 09, mobil: 48 09 97 49, e-post: rolf.gran@mattilsynet.no